

Gutten som ble et insekt

INSPIRASJONSMATERIALE

I dette heftet finner dere oppgaver til for- og etterarbeid og ideer til samtaler og diskusjoner.

Undervisningsopplegget har mål fra K 06 og kan brukes i flere fag.

Heftet er til inspirasjon, du velger selv fag og tidsbruk. I heftet kan du som lærer plukke de oppgavene som er hensiktsmessig å bruke på ditt trinn.

Heftet inneholder også praktisk informasjon og kontaktinformasjon i forbindelse med billettsalg eller andre henvendelser.

Praktisk informasjon

Billetter og priser

Billetter til forestillingen fås kjøpt via teatrets markedsavdeling.

Ta kontakt med Hans-Pål Brekkås på tlf. 776 06414 eller e-post hans@ht.tr.no

Pris: 130,- per elev, og 1 lærer gratis per klasse

For datoer og spilletidspunkt, se vår hjemmeside www.ht.tr.no

Tilgjengelighet

Hålogaland Teater har tilrettelagte plasser for rullestolbrukere, og vi har teleslynger til utlån for hørselshemmede.

Vennligst opplys ved bestilling dersom det er behov for rullstolplass. Teleslynge fås i billettluken på teatret.

Varighet: ca 1 time, ingen pause

Urpremiere 22. februar 2018

Spilleperiode: 22.februar- 22. mars 2018

Om stykket

Kafka for kids!

Gregor er åtte år og flink på skolen og fullt opptatt med sport, fotball, speider'n og musikk. Alle forventer at han skal være flink, men en dag er det nok. Plutselig en morgen når han våkner opp og er han blitt forvandlet til et insekt!

Det tar litt tid, men etter hvert venner han seg til det. Han synes egentlig det er litt kult å være insekt, selv om alt blir annerledes, og mye av det han var flink til før kan han liksom ikke gjøre lenger. Men Gregor føler seg veldig forskjellig fra de andre, og til og med mamma og pappa fjerner seg gradvis fra ham.

Det er Franz Kafka som i 1915 skrev fortellingen «Forvandlingen», som vår forestilling er basert på. Gregor bor sammen mor og far og tenåringssøsteren Grete. I tillegg møter vi Læreren til Gregor. Fortellingen handler mye om å føle seg annerledes. Til og med *før* Gregor blir et insekt føler han seg annerledes enn andre barn. Dette blir bare sterkere etter forvandlingen. Også foreldrene synes forandringen er vanskelig å forholde seg til og de slutter å ha forventinger til Gregor.

I *Gutten som ble et insekt* handler det også om forventningspress. Mange barn og unge kjenner dette i dag. De føler kravet om å være god på skolen, flink i sport, være morsom og kul. Sånn har Gregor det også, og han føler seg veldig sliten. Men etter at Gregor blir et insekt, endres alt.

Kunstnerisk Team

Regi Eline Arbo

Scenografi og kostyme Arielle Sarah Anne Nixon

Lysdesign Ingeborg Staxrud Olerud

Lyddesign Jim-Oddvar Hansen

Komponist Thijs van Vuure

Maskedesign: Leo Thörn

På scenen

Gunnar Eriksson- Gregor

Maria Agwumaro- Søsteren Grete

Kristine Margrete Hartgen- Moren

Martin Karelius Østensen- Faren

Ida Løken Valkepa- Læreren og diverse roller

Franz Kafka

Forfatteren Franz Kafka har skrevet om *Gutten som ble en innsekt*. Boka heter *Forvandlingen*. Denne boka skrev han i 1915, det er over hundre år siden. Kafka skrev boken på tysk og historien om Gregor er oversatt til mange språk og er kjent i hele verden. Kafka skrev mange bøker om livet og det å være menneske. Kafka hadde et pessimistisk syn på livet. Han så på menneskene som det mest ensomme på jorden der menneskene har både gode og dårlige drømmer. Historien handler om det å være annerledes, og hva som er normalt. Den handler om skam og det å holde noe hemmelig. Den handler også om ensomhet, egoisme og det å være redd for det som er fremmed.

Handling

En dag våkner Gregor opp i sin egen seng og oppdager at han er blitt forvandlet til et insekt. Det er med utgangspunkt i denne situasjonen at handlingen om *Gutten som ble et insekt* utspilles. Gregor prøver å tilpasse seg den nye situasjonen han er i, kravler på veggene, spiser gammel og råttent mat og sover under sengen, alt dette mens familien kjemper for å prøve å hjelpe til med situasjonen - uten å lykkes.

Før forestillingen

For at elevene skal få best mulig utbytte av teaterbesøket anbefaler vi at dere har lest innledninga om teaterstykket, og at dere samtaler rundt innhold og tematikk.

Hvordan oppfører man seg på teater?

Det er gøy å gå på teater. Der er det mye spennende som skjer og man bør følge godt med. På teater er det viktig at vi viser hensyn til de som jobber med teaterstykket, men også til hverandre slik at alle får en god teateropplevelse. Det er mange måter å vise hensyn på.

På teateret er det viktig at alle barna som ser på:

- Sitter stille på plassen sin
- Lytter med aktive ører, og ikke snakker under forestillingen
- Hvisker til en voksen dersom det er noe helt spesielt
- Ikke bryte inn/snakke til de som er skuespillere

Dette er noe læreren i teaterstykket snakker til barna om.

Å være annerledes, og at det er helt normalt at alle ikke er like.

Forestillingen handler om det å være annerledes. Her møter vi Gregor som over natten blir forvandlet til et ekkelt skadedyr – et stort insekt. Gregor føler seg annerledes, men han følte seg også mer annerledes enn de andre barna før forvandlingen skjedde.

- Hva vil det si å være annerledes?
- Kom med eksempler eller skriv ned en gang eller en situasjon hvor du har følt deg annerledes? Hvordan følte du deg da?
- Er det viktig at vi alle er likest mulig i måten vi er på?
- Hva forventes det av oss? På skolen? Blant venner? Hjemme? Sammen med slekt og familie? På trening eller andre fritidsaktiviteter?

Forventningspress

Alle har lyst til å gjøre sitt beste, og har så lyst til at andre ser, og gir ros for den vi er og det vi får til. Mange kan bli lei seg, sint, frustrert eller sliten dersom vi ikke klarer å få til like mye som andre får til. Da kan man lett føle et press. Forestillingen handler om forventningspress. Forventningspress er når du føler du at det blir forventet mer av deg enn hva du får til. Forventningspresset kan komme fra familie, venner, skolen, reklame og medier. Det kan også komme fra deg selv. For mange handler dette presset om å mestre skole, trening og å ha en stor vennekrets. Når fokuset på gode resultater er så høyt, kan det være lett å glemme at ens verdi ikke ligger i hvor godt man presterer, men i hvem man er.

- Har du noen gang følt at du ikke klarer å leve opp til det andre forventer av deg?
- Hvilke tanker og følelser kan vi få dersom vi ikke føler at vi er gode nok/får til nok?
- Hva kan hjelpe dersom man føler at man ikke får til det andre forventer av deg?
- Hvor viktig er det at de voksne er tilstede og skjønner hvordan barn har det slik at de kan hjelpe?

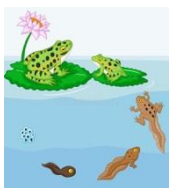
Ta «følelsesbrillene» på

Mens du er på teater skal du følge ekstra nøye med på følelsene til Gregor. Hvordan får vi vite at han føler seg annerledes? Klarer vi å se når han er glad, trist, ensom eller f.eks. sint? Viser det, eller sies det med ord? Ser vi følelsene bare på ansiktet, eller kan kroppen hans si noe om hvordan han har det? Ser vi andre følelser hos Gregor etter forvandlingen enn før forvandlingen?

Metamorfose

I forestillingen nevnes ordet metamorfose. Har du hørt dette ordet før?

Metamorfose betyr en forvandling eller omdanning som skjer i løpet av levetiden til et individ. Dette skjer hos mange virvelløse dyr. For eksempel en larve som blir forvandlet til en sommerfugl og når et rumpetroll blir til en frosk.

Etter forestillingen

Etter forestillingen kan klassen jobbe med en eller flere av disse oppgavene for å oppsummere og bearbeide teateropplevelsen. Her vil du finne varierte oppgaver som treffer mål fra flere trinn. Oppgavene innbyr til refleksjon, diskusjon, tekstskaping og kreativitet.

Samtale om personer og innhold

1. Hvilke tanker og følelser sitter du igjen med etter forestillingen?

2. Nevn en eller to scener/hendelser eller personer som gjorde spesielt inntrykk på deg.

- Ta en samtalerunde i klassen slik at elevene kan utdype hvorfor de nevner akkurat denne hendelsen eller personen.
- Alternativt kan elevene tenkeskrive i fem minutter om forestillingen. Deretter kan elevene fortelle hva som gjorde mest inntrykk til en læringspartner.
- Hva synes dere om Gregor som insekt?
- Hvordan var det å være på teater?

3. Hva handler egentlig teaterstykket om?

I teaterstykket forvandles Gregor til ett kryp. Hvordan er det mulig at Gregor våkner opp som et stort insekt? Kan dette skje i virkeligheten, eller er dette en fantasifortelling?

Er det noe annet i livet som kan endre seg fra en dag til en annen?

4. Hvorfor vil Gregor skjule forvandlingen for foreldrene sine?

5. Tror du Gregor skammer seg over slik han har blitt?

6. Hvorfor blir Gregor utstøtt av sin egen familie? Hva tenker dere om det? Burde ikke foreldrene ha inkludert og være glad i Gregor selv om han er annerledes nå? Kom med eksempler på hvordan de kunne ha gjort det bedre.

7. Hva synes dere om høretelefonene? Hvorfor hører ikke de voksne og barna det samme tror dere?

Ta «Følelsesbrillene» på igjen

Hvordan har Gregor det? Hvordan fikk du vite at han føler seg annerledes?

Lag et tankekart sammen på tavla om alle følelsene og tankene til Gregor som du la merke til på forestillingen.

Sørgelig og morsomt

Historien er litt trist og litt humoristisk

Hva er det som gjør at det er sørgelig, og hva er det som gjør at den er litt morsom?

Del et A4 ark i to deler. Tegn et sørgelig bilde og et morsomt bilde fra historien om Gregor.

Karakterobservasjon

Hvem er Gregor, og hva skjer med han i forestillingen?

Hvordan reagerer foreldrene til Gregor? Er foreldrene bekymret for at Gregor blir forvandlet, eller har de andre ting å bekymre seg for? Forstår foreldrene til Gregor han? Lytter de til han? Skjøner de hvordan han egentlig har det?

Hvem er Grete, og hva vet vi om henne?

Hva får vi vite om læreren, og hvilken betydning læreren har for at Gregor skal ha det bra?

Refleksjonsoppgaver

- Tenk deg at du forvandler deg til et annet vesen. Hvordan ville du da sett ut, og hvilke egenskaper ville ha vært viktig for deg at du får i forvandlingen? Hva ville du savnet mest med å være deg slik du er akkurat nå?
- Gregor har god støtte i læreren sin. Hvorfor er læreren en viktig person i Gregors liv?

Man er den man er

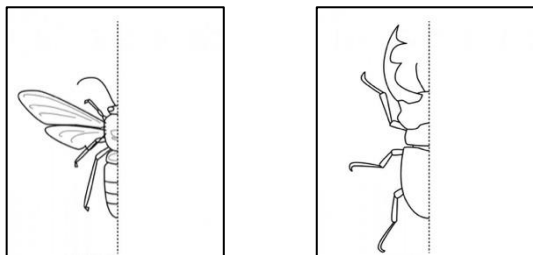
Vi alle kommer i forskjellige former og varianter. Alle er på en måte annerledes fra de andre. Ingen er helt like, og alt er likevel helt normalt. Det kan være at man er har en sykdom, er funksjonshemmet, født i feil kropp, døv, blind eller homofil. Dette er ting vi ikke kan bestemme selv.

Se episode av TV-programmet: *Sånn er jeg og sånn er det* på NRK super

Samtale i etterkant om at vi er forskjellig og hvor viktig det er å akseptere og inkludere hverandre sånn som vi er.

Symmetri

Tegn den andre halvdel av insektene. Her er det viktig å være nøye. Se vedlegg for stor utskriftsvennlig versjon.

Skriveoppgaver

Superkraft- idémyldre sammen på tavla om hvilke superkrefter det ville vært kult å ha dersom det var mulig (å kunne fly, være usynlig, lese tanker, styre tiden, være veldig sterk osv.).

Elevene kan så velge seg en superkraft og skrive en liten tekst med utgangspunkt i en av oppgavene

- Beskriv deg selv med din nye superkraft. Fortell hvordan superkraften virker, og beskriv alt det kule du kan gjøre med den nye kraften du har fått
- Skriv ei fortelling om en person med superkrefter. Hva bruker hovedpersonen superkreftene sine til?
- Tegn deg selv der du forvandler deg og får superkraft

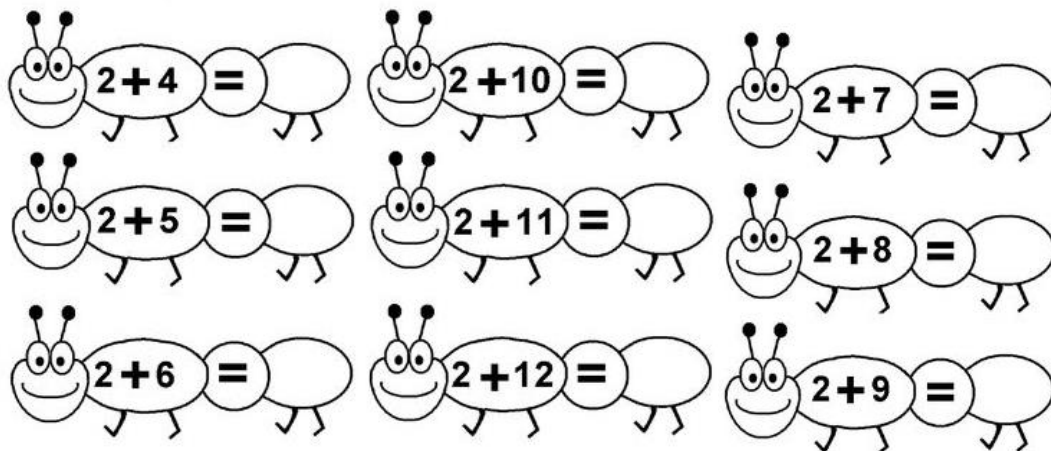
Gregor sitt eget dikt- Lag et personlig dikt om Gregor. Fyll inn de ordene du mener passer i oppskriften nedenfor:

Gregor
Alder.....
Han er.....(Tre karaktertrekk: f.eks. snill, modig, slem, kul, rar, morsom, annerledes...)
Han setter pris på.....
Gregor pleier å.....
Han savner.....
Han ønsker.....
Gregor er glad for.....
Gregor er redd for.....
Gregor trenger..... og han vil gjerne.....

Ditt eget dikt – Lag et liknende dikt om deg selv. Bruk gjerne samme oppskrift, men det er lov å ta bort/legge til et par punkter.

Litt hjernetrim

Regn ut:

Fyll inn tallene som mangler

1	11	21	31	41
3	13	23	32	43
5	15	25	35	45
7	17	27	37	47
9		29		49
10	20	30	40	50

Kreative oppgaver

Insekt på krukke

I fortellingen om Gregor får vi høre om hvor ensom han føler seg etter forvandlingen. Alle trekker seg unna han og lukker døra til rommet han slik at de ikke trenger å være sammen med han.

Fyll krukka med mange glade, ekle, kule, skumle og morsomme insekter. Bruk stempelputer i mange farger, og la elevenes tommeltrykk være kroppen til insektene. På denne måte slipper Gregor å føle seg ensom og alene. Se vedlegg for stor utskriftsvennlig versjon av krukka. Heng opp i klasserommet når krukka er full av kryp.

Eksempel før og etter.

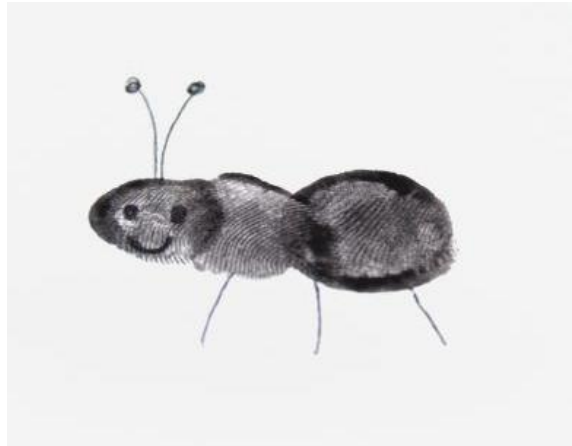
Insektshotell

Prøv dere som designere og tegn en humlekasse / insektshotell. Lag den i et egnet materiale etter egne arbeidstegninger. Det er mange forskjellige ideer å få ved å søke på «insect hotel» på Pinterest og følg lenkene under. Insektshotellene nedenfor er laget av gjenbruksmaterialer, siv, bambus og strå. Du kan også legge inn kongler og litt leire, da får insektene det ekstra godt. Pass på å sette hotellene der det er lunt og varmt.

Kule kryp

Lag ditt eget kule, og kanskje litt ekle innsekt. For at ditt insekt skal bli annerledes enn de andres vil finger- eller fotavtrykket ditt gi en helt unik kropp til insektet. Ingen har maken til ditt avtrykk- Er ikke det litt kult?

Flere fargerike kryp

Bruk fantasien og lag en fargerik familie av insekter. Bruk kartong, papir og ispinner.

Vedlegg:

